

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2023 m. birželio 6 d.
(OR. en)

9367/23

Tarpinstitucinė byla:
2023/0161 (NLE)

ECOFIN 435
FIN 528
UEM 99

TEISĖS AKTAI IR KITI DOKUMENTAI

Dalykas:	TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS, kuriuo iš dalies keičiamas 2021 m. spalio 29 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas dėl Estijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo
----------	---

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

... m. ... d.

**kuriuo iš dalies keičiamas 2021 m. spalio 29 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas
dėl Estijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo**

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2021 m. vasario 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/241,
kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė¹, ypač į jo 20 straipsnio
1 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

¹ OL L 57, 2021 2 18, p. 17.

kadangi:

- (1) 2021 m. birželio 18 d. Estijai pateikus nacionalinį ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, Komisija Tarybai pasiūlė jį įvertinti teigiamai. 2021 m. spalio 29 d. Taryba teigiamą įvertinimą patvirtino įgyvendinimo sprendimu (toliau – 2021 m. spalio 29 d. Įgyvendinimo sprendimas)¹;
- (2) pagal Reglamento (ES) 2021/241 11 straipsnio 2 dalį, didžiausias finansinis įnašas kiekvienos valstybės negrąžintinai finansinei paramai pagal toje dalyje nustatytą metodiką turėjo būti atnaujintas ne vėliau kaip 2022 m. birželio 30 d. To atnaujinimo rezultatus 2022 m. birželio 30 d. Komisija pateikė Europos Parlamentui ir Tarybai;
- (3) 2023 m. kovo 9 d. Estija Komisijai pateikė iš dalies pakeistą nacionalinį ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, įskaitant Reglamento (ES) 2021/241 21c straipsnyje numatytą skyrių „REPowerEU“;
- (4) iš dalies pakeistame ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane taip pat atsižvelgiama į didžiausią finansinį įnašą, atnaujintą pagal Reglamento (ES) 2021/241 18 straipsnio 2 dalį, ir pagal Reglamento (ES) 2021/241 21 straipsnio 1 dalį Komisijai pateikiamas pagrįstas prašymas 2021 m. spalio 29 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimą iš dalies pakeisti, nes dėl objektyvių aplinkybių dalies ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įgyvendinti nebeįmanoma. Estijos pateikti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano pakeitimai yra susiję su 22 priemonėmis;

¹ Žr. dokumentus ST 12532/21 INIT ir ST 12532/21 ADD 1
<http://register.consilium.europa.eu>.

- (5) 2022 m. liepos 12 d. per Europos semestrą Taryba pateikė Estijai rekomendacijų. Visų pirma Taryba rekomendavo Estijai didinti viešąsias investicijas į žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, taip pat į energetinį saugumą, be kita ko, naudojantis Reglamentu (ES) 2021/241 nustatytos Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės (toliau – priemonė), „REPowerEU“ ir kitų ES fondų lėšomis. Taryba taip pat rekomendavo stiprinti socialinę apsaugą, be kita ko, bedarbio pašalpų išmokų sistemos aprėptį, visų pirma įtraukiant tuos, kurie dirba trumpalaikį ir nestandartinių formų darbą. Ji taip pat rekomendavo gerinti ilgalaikės priežiūros įperkumą ir kokybę, visų pirma užtikrinant tvarų jos finansavimą bei sveikatos priežiūros ir socialinių paslaugų integravimą. Be to, Taryba rekomendavo Estijai sumažinti bendrą priklausomybę nuo iškastinio kuro ir diversifikuoti iškastinio kuro importą spartinant atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimą, be kita ko, toliau supaprastinant leidimų išdavimo procedūras, užtikrinant pakankamus jungčių pajėgumus ir stiprinant vidaus elektros energijos tinklą. Taryba rekomendavo Estijai didinti energijos vartojimo efektyvumą, visų pirma pastatų energijos vartojimo efektyvumą, siekiant sumažinti energijos suvartojimą. Be to, Taryba paragino Estiją dėti daugiau pastangų siekiant padidinti transporto sistemos tvarumą, be kita ko, elektrifikuojant geležinkelių tinklą ir didinant pastangas skatinti tvarų ir mažiau taršų transportą, įskaitant kelių transporto priemonių parko atnaujinimą. Įvertinusi pažangą, šalies padarytą įgyvendinant jai skirtas 2019, 2020 ir 2021 m. rekomendacijas, tuo metu, kai buvo pateiktas iš dalies pakeistas ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas, Komisija mano, kad įgyvendinant rekomendaciją stiprinti socialinę apsaugą padaryta tam tikra pažanga. Įgyvendinant rekomendaciją mažinti bendrą priklausomybę nuo iškastinio kuro padaryta menka pažanga;

- (6) iš dalies pakeistas ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas pateiktas po konsultacijų, vykdytų pagal nacionalinę teisinę sistemą su vietos ir regionų valdžios institucijomis, socialiniais partneriais, pilietinės visuomenės organizacijomis, jaunimo organizacijomis ir kitais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais. Kartu su iš dalies pakeistu ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planu pateikta ir konsultacijų santrauka. Pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnį Komisija iš dalies pakeisto ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano aktualumą, efektyvumą, veiksmingumą ir darną įvertino vadovaudamasi to reglamento V priede pateiktomis vertinimo gairėmis;

Atnaujinimas pagal Reglamento (ES) 2021/241 18 straipsnio 2 dalį

- (7) Estijos pateiktame iš dalies pakeistame ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane panaikintos trys priemonės, kad būtų atsižvelgta į atnaujintą didžiausią finansinį įnašą. Estija paaiškino, kad, jai skirtą didžiausią finansinį įnašą sumažinus nuo 969 299 213 EUR¹ iki 863 271 631 EUR², nebeįmanoma finansuoti visų pirminiame jos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatytų priemonių. Estija paaiškino, kad tam tikros priemonės turėtų būti panaikintos dėl sumažintų asignavimų, padidėjusių išlaidų ir tų priemonių įgyvendinimui įtakos turinčių tiekimo grandinių sutrikimų;

¹ Ši suma atitinka pagal Reglamento (ES) 2021/241 11 straipsnyje nustatytą metodiką apskaičiuotą finansinį asignavimą, iš kurio išskaičiuota proporcinga Estijos išlaidų, nurodytų to reglamento 6 straipsnio 2 dalyje, dalis.

² Ši suma atitinka pagal Reglamento (ES) 2021/241 11 straipsnyje nustatytą metodiką apskaičiuotą finansinį asignavimą, iš kurio išskaičiuota proporcinga Estijos išlaidų, nurodytų to reglamento 6 straipsnio 2 dalyje, dalis.

- (8) iš dalies pakeistame ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane nebėra tam tikrų 5 komponento (Darnasis transportas) ir 6 komponento (Sveikatos priežiūra ir socialinė apsauga) priemonių. Tai susiję su 5.2 priemone (Investicijos. Geležinkelio linijos Talinas–Rohukiula atkarpos vakarų kryptimi statyba), 5.3 priemone (Investicijos. Bendro daugiarūšio transporto terminalo „Rail Baltic“ statyba Taline) ir 6.5 priemone (Investicijos. Daugiafunkčių greitosios pagalbos sraigtasparnių pajėgumų stiprinimas). 5.2 priemonę sudaro geležinkelio linijos Talinas–Rohukiula atkarpos vakarų kryptimi statyba. 5.3 priemonę sudaro bendro daugiarūšio transporto terminalo „Rail Baltic“ Taline statyba pagal visiškai naujos geležinkelio transporto infrastruktūros diegimo transeuropinio transporto tinklo (TEN-T) Šiaurės jūros ir Baltijos jūros koridoriuje projektą. 6.5 priemonę sudaro dviejų daugiafunkčių greitosios pagalbos sraigtasparnių pirkimas, įskaitant papildomą įrangą, techninės priežiūros reikmenis ir sraigtasparnių eksploatacijai reikalingo personalo pirminį mokymą, taip pat tūpimo bazių ir tūpimo aikštelių greitosios medicinos pagalbos centruose statyba. Todėl šių priemonių ir su jomis susijusių tarpinių bei siektinų reikšmių aprašymas turėtų būtų išbrauktas iš 2021 m. spalio 29 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimo;

Pakeitimai pagal Reglamento (ES) 2021/241 21 straipsnį

- (9) dėl objektyvių aplinkybių Estijos pateikti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano pakeitimai yra susiję su 19 priemonių;

- (10) Estija paaiškino, kad dėl Rusijos agresijos prieš Ukrainą padarinių įgyvendinti dviejų priemonių nebeįmanoma. Dėl Rusijos agresijos nuspręsta ligoninėje, kurią planuota pastatyti pagal 6.2 priemonę (Investicijos. Šiaurės Estijos medicinos centro įkūrimas), pastatyti bunkerį (požeminį aukštą). Dėl tokios papildomos statybos dar labiau išaugtų jau ir taip dėl didelės infliacijos ir tiekimo grandinių sutrikimų padidėjusios išlaidos, o statybos darbai nebūtų baigti 2026 m. Tai taip pat reiškia, kad būtų atsisakyta Šiaurės Estijos medicinos centro. Tai atitinkamai susiję su 6.2 priemone (Investicijos. Šiaurės Estijos medicinos centro įkūrimas) siektinomis ir tarpinėmis reikšmėmis, kurių eilės numeriai yra 99–105. Be to, Estija paaiškino, kad 6 komponento (Sveikatos priežiūra ir socialinė apsauga) 6.1 priemonės (Reforma. Esminiai sveikatos priežiūros organizavimo pokyčiai Estijoje) tarpinės reikšmės, kurios eilės numeris 94, pavadinimas turi būti iš dalies pakeistas, nes atsisakius Šiaurės Estijos medicinos centro nebereikia keisti atitinkamų teisės aktų, kad centras būtų įtrauktas į ligoninių sąrašą. Be to, Estija paaiškino, kad ne visi 6 komponento (Sveikatos priežiūra ir socialinė apsauga) 6.1 priemonės (Reforma. Esminiai sveikatos priežiūros organizavimo pokyčiai Estijoje) tarpinės reikšmės, kurios eilės numeris 96, elementai gali būti įgyvendinti laikantis orientacinio tvarkaraščio. Vėlavimą, susijusį tik su naujos slaugytojų kompensavimo sistemos sukūrimu, lėmė tai, kad reikėjo pirmenybę teikti teisėkūros darbui ir parengti pabėgėliams iš Ukrainos pagalbą teikusiems slaugytojams skirtas gaires.

Gydytojų ir vaistinių kompensavimo sistemos pakeitimams šis vėlavimas įtakos neturi. Todėl tarpinė reikšmė, kurios eilės numeris 96, buvo padalyta į dvi tarpines reikšmes, o slaugytojų kompensavimo sistemos sukūrimas atidėtas iki 2024 m. II ketvirčio. Šiuo pagrindu Estija paprašė pakeisti dvi 6.1 priemonės tarpines reikšmes ir pašalinti pirmiau minėtas 6.2 priemonės tarpines ir siektinas reikšmes. 2021 m. spalio 29 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;

- (11) Estija paaiškino, kad trijų priemonių nebeįmanoma įgyvendinti už pirminiame ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane apskaičiuotą kainą, nes dėl didelės infliacijos ir tiekimo grandinės sutrikimų numatytos šių priemonių išlaidos gerokai padidėjo. Infliacija buvo didelė visus 2022 m., o aukščiausią tašką pasiekė tų metų rugpjūčio mėn., kai suderintas vartotojų kainų indeksas padidėjo 25,2 proc., palyginti su 2021 m. rugpjūčio mėn. Didelę infliaciją daugiausia lėmė energijos kainos, padidėjusios visų pirma dėl Rusijos agresijos prieš Ukrainą. Tačiau sparčiai augo ir kitos kainos. Pavyzdžiui, 2021 m. labai paspartėjo statybos kainų augimas, kurį visų pirma lėmė statybinių medžiagų tiekimo sutrikimai, o 2022 m. pirmuosius ketvirčius kainos augo dar sparčiau, nes dėl Rusijos agresijos prieš Ukrainą trūko statybinių medžiagų ir darbo jėgos. Estijos teigimu, dėl to tapo neįmanoma už 2020 m. prognozuotą kainą atlikti tam tikrą į pirminį ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtrauktą didelio masto investicijų.

Tai susiję su 4 komponento (Energetika ir energijos vartojimo efektyvumas) 4.5 priemonės (Investicijos. Elektros energijos tinklo stiprinimo programa siekiant padidinti atsinaujinančiosios energijos gamybos pajėgumus ir prisitaikyti prie klimato kaitos (pvz., apsauga nuo audrų)) tarpinėmis ir siektinomis reikšmėmis, kurių eilės numeriai yra 74 ir 75, 4.6 priemonės (Investicijos. Energijos gamybos pramoninėse vietovėse skatinimo programa) tarpinėmis ir siektinomis reikšmėmis, kurių eilės numeriai yra 76 ir 77, ir 4.7 priemonės (Investicijos. Bandomoji energijos kaupimo programa) tarpinėmis ir siektinomis reikšmėmis, kurių eilės numeriai yra 78 ir 79. Šiuo pagrindu, užuot nustačiusi mažesnius nei pirminiame ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane atitinkamų siektinų reikšmių tikslus, Estija tas priemones ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane paliko, pagal Reglamento (ES) 2021/241 21 straipsnį numatomą jų išlaidų padidėjimą kompensuodama iš išteklių, kurių lieka atsisakius kitų priemonių. Šių priemonių ir su jomis susijusių tarpinių bei siektinų reikšmių aprašymas nesikeičia;

- (12) Estija paaiškino, kad vienos priemonės nebeįmanoma įgyvendinti per nustatytą terminą ir už pirminiame ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane apskaičiuotą kainą, nes dėl didelės infliacijos ir tiekimo grandinės sutrikimų statybos darbai vėlavo, o šios priemonės išlaidos gerokai padidėjo. Tai susiję su 5 komponento (Darnasis transportas) 5.4 priemonės (Investicijos. Talino senojo uosto tramvajaus linijos tiesimas) siektina reikšme, kurios eilės numeris yra 91. Šiuo pagrindu pagal Reglamento (ES) 2021/241 21 straipsnį Estija paprašė pratęsti įgyvendinimo terminą ir padidėjusias šios priemonės išlaidas padengti iš išteklių, kurių lieka atsisakius kitų priemonių 2021 m. spalio 29 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;

- (13) Estija paaiškino, kad dėl labai išaugusių darbo užmokesčio sąnaudų ir darbo jėgos trūkumo IT sektoriuje nebeįmanoma įgyvendinti dviejų priemonių. Tai susiję su 1 komponento (Įmonių skaitmeninė transformacija) 1.2 priemonės (Investicijos. E. statybos plėtra) siektina reikšmė, kurios eilės numeris yra 6, ir 1.3 priemonės (Investicijos. Skaitmeninių važtaraščių paslaugų kūrimas) siektinomis reikšmėmis, kurių eilės numeriai yra 8 ir 9. Šiuo pagrindu Estija paprašė sumažinti abiejų priemonių atitinkamas siektinas reikšmes, palyginti su pirminiu ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planu. 2021 m. spalio 29 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;
- (14) Estija paaiškino, kad keturių priemonių nebeįmanoma įgyvendinti, nes dėl tiekimo grandinės sutrikimų, netikėtų problemų ir vėlavimo vykdant viešuosius pirkimus bei procedūras jų įgyvendinimas vėlavo. Tai susiję su 3 komponento (Skaitmeninė valstybė) 3.8 priemonės (Investicijos. Itin didelio pralaidumo plačiajuosčio ryšio tinklų diegimas) siektina reikšmė, kurios eilės numeris yra 61. Šiuo pagrindu Estija paprašė pratęsti šios siektinos reikšmės įgyvendinimo terminą. Estija paaiškino, kad su viena investicija susijusios 2 komponento (Spartesnis įmonių perėjimas prie žaliosios ekonomikos) 2.7 priemonės (Investicijos. Sudaryti galimybes įsisavinti atsinaujinančiais energijos ištekliais grindžiamas švariojo vandenilio technologijas) tarpinės reikšmės, kurios eilės numeris 42, nebeįmanoma pasiekti per nustatytą terminą dėl jau nurodytų priežasčių ir dėl to, kad ji turi priderinti savo kvietimą teikti pasiūlymus prie galutinio Bendrojo bendrosios išimties reglamento¹ pakeitimo turinio, patvirtinto jai parengus pirminį kvietimą teikti pasiūlymus.

¹ 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius (OL L 187, 2014 6 26, p. 1).

Šiuo pagrindu Estija paprašė pratęsti šios tarpinės reikšmės įgyvendinimo terminus. Administracinis su viena reforma ir viena investicija susijęs procesas sutrikdytas dėl jau nurodytų priežasčių ir dėl to, kad reikėjo greitai integruoti nuo karo Ukrainoje bėgančius žmones. Tai susiję su 1 komponento (Įmonių skaitmeninė transformacija) 1.4 priemonės (Reforma. Įgūdžių reforma siekiant įmonių skaitmeninės transformacijos) siektina reikšme, kurios eilės numeris 14, ir 2 komponento (Spartesnis įmonių perėjimas prie žaliosios ekonomikos) 2.2 priemonės (Investicijos. Žalieji įgūdžiai, reikalingi norint paremti įmonių perėjimą prie žaliosios ekonomikos) siektina reikšme, kurios eilės numeris 26. Šiuo pagrindu Estija paprašė pratęsti abiejų siektinų reikšmių įgyvendinimo terminą ir pakeisti su 1.4 priemone susijusiai mokymo veiklai registruoti skirtos IT platformos pavadinimą. 2021 m. spalio 29 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;

- (15) be to, pagal Reglamento (ES) 2021/241 21 straipsnį Estija paprašė leisti panaudoti išteklius, kurių lieka atsisakius priemonių, kad būtų galima padidinti dviejų priemonių užmojus ir į iš dalies pakeistą ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtraukti penkias naujas priemones. Vienu atveju didesni užmojai reiškia didesnes siektinas reikšmes. Tai susiję su 2 komponento (Spartesnis įmonių perėjimas prie žaliosios ekonomikos) 2.5 priemonės (Investicijos. Efektyviai išteklius naudojančių žaliųjų technologijų diegimas) siektinomis reikšmėmis, kurių eilės numeriai yra 35 ir 36. Šiuo pagrindu Estija paprašė padidinti pirmiau minėtas siektinas reikšmes. Kitu atveju didesni užmojai reiškia papildomą siektiną reikšmę. Tai susiję su 4 komponento (Energetika ir energijos vartojimo efektyvumas) 4.3 priemonės (Investicijos. Parama mažų gyvenamųjų pastatų renovacijai) siektina reikšme, kurios eilės numeris 69a.

Šiuo pagrindu Estija paprašė į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtraukti šios priemonės siektiną reikšmę. Penkių naujų priemonių įtraukimas yra susijęs su 2 komponento (Spartesnis įmonių perėjimas prie žaliosios ekonomikos) 2.8 priemonės (Investicijos. Tiekimo saugumo investicijų parama) tarpinėmis ir siektinomis reikšmėmis, kurių eilės numeriai yra 43a, 43b ir 43c, 4 komponento (Energetika ir energijos vartojimo efektyvumas) 4.8 priemonės (Investicijos. Jūros vėjo elektrinių parkų plėtros skatinimas) tarpinėmis reikšmėmis, kurių eilės numeriai yra 80a, 80b ir 80c, 5 komponento (Darnusis transportas) 5.2a priemonės (Investicijos. Daugiafunkcis tarnybinis laivas) tarpinėmis ir siektinomis reikšmėmis, kurių eilės numeriai yra 84a ir 85a, ir 5.3a priemonės (Investicijos. „Rail Baltic“ viadukų statyba) tarpinėmis ir siektinomis reikšmėmis, kurių eilės numeriai yra 86a ir 87a, ir 6 komponento (Sveikatos priežiūra ir socialinė apsauga) 6.2a priemonės (TERVIKUM statyba) tarpinėmis ir siektinomis reikšmėmis, kurių eilės numeriai yra 99a ir 100a. Šiuo pagrindu Estija paprašė į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtraukti šių penkių priemonių tarpines ir siektinas reikšmes. 2021 m. spalio 29 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;

- (16) Komisija mano, kad Estijos nurodytos priežastys pateisina atnaujinimą pagal Reglamento (ES) 2021/241 18 straipsnio 2 dalį ir dalinį pakeitimą pagal to reglamento 21 straipsnio 2 dalį;

Korektūros klaidų ištaisymas

- (17) 2021 m. spalio 29 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimo tekste buvo aptikta viena korektūros klaida, turinti įtakos dviem vienos priemonės siektinoms reikšmėms. Siekiant ištaisyti šią korektūros klaidą, neatitinkančią 2021 m. birželio 18 d. Komisijai pateikto ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano turinio, dėl kurio susitarė Komisija ir Estija, 2021 m. spalio 29 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas turėtų būti iš dalies pakeistas. Ši korektūros klaida yra susijusi su 2 komponento (Spartesnis įmonių perėjimas prie žaliosios ekonomikos) 2.6 priemonės (Investicijos. Žaliasis fondas) siektinomis reikšmėmis, kurių eilės numeriai yra 39–40. Šis ištaisymas neturi įtakos minėtos priemonės įgyvendinimui;

Skyrius „REPowerEU“, įtrauktas pagal Reglamento (ES) 2021/241 21c straipsnį

- (18) skyriuje „REPowerEU“ numatyta viena didesnio masto reforma ir dvi naujos investicijos. 8.1 reforma siekiama palengvinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos naudojimą. Visų pirma, remiantis 4.4 reforma, per šią reformą bus nustatytos vėjo energijai tinkamos zonos, supaprastinta leidimų išdavimo atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams vykdyti sistema, pagrindinį dėmesį skiriant vėjo energijai, ir sustiprinti leidimų išdavimo institucijų pajėgumai. 8.2 investicija siekiama padidinti elektros energijos skirstomojo tinklo pajėgumą, kad būtų padidinta atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos įrenginių prieiga prie jo. 8.3 investicija siekiama dviejų tikslų. Pirma, ja siekiama sudaryti tvarių biodujų ir tvaraus biometano gamybos ir naudojimo apimčiai padidinti būtinas reglamentavimo, organizavimo ir finansavimo sąlygas.

Antra, 8.3 investicija siekiama padidinti tvaraus biometano gamybos įrengtąją galią. „REPowerEU“ priemonių indėlis į atsinaujinančiųjų išteklių energijos naudojimą turėtų padėti pašalinti energijos tiekimo trūkumus ir taip sumažinti didelių energijos kainų riziką. Tai turėtų būti naudinga visiems vartotojams, įskaitant pažeidžiamiausius. Be to, Estija pranešė, kad tikslinėms priemonėms, kuriomis mažinamas energijos nepriteklus, finansuoti ji naudoja ir savo nacionalinio biudžeto išteklius;

- (19) Komisija įvertino iš dalies pakeistą ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, įskaitant jo skyrių „REPowerEU“, pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalyje nustatytus vertinimo kriterijus;

Subalansuotas atsakas, prisidedantis prie šešių ramsčių

- (20) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies a punktą ir V priedo 2.1 kriterijų, iš dalies pakeistas ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas, įskaitant skyrių „REPowerEU“, iš esmės (A reitingas) yra visapusiškas ir deramai subalansuotas atsakas į ekonominę ir socialinę padėtį ir taip tinkamai prisideda prie visų šešių to reglamento 3 straipsnyje nurodytų ramsčių įgyvendinimo, atsižvelgiant į konkrečius šiai valstybei narei kylančius uždavinius ir jai skirtus finansinius asignavimus;

- (21) Komisija mano, kad ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano, įskaitant jo skyrių „REPowerEU“, pakeitimas daro poveikį tik ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano indėlio į pirmojo žaliosios pertvarkos ramsčio įgyvendinimą vertinimui. Kalbant apie kitus ramsčius, siūlomų ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano pakeitimų pobūdis ir mastas nedaro poveikio ankstesniam ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano vertinimui, kad iš esmės jis yra visapusiškas ir deramai subalansuotas atsakas į ekonominę ir socialinę padėtį ir kad juo tinkamai prisidedama prie visų šešių Reglamento (ES) 2021/241 3 straipsnyje nurodytų ramsčių įgyvendinimo. Šiuo pakeitimu bus toliau didinamas ekonominis, socialinis ir institucinis šalies atsparumas ir gerinama jos gyventojų sveikata, kaip aprašyta penktajame ramstyje. Visų pirma, prie Estijos sveikatos priežiūros sistemos atsparumo ir prieinamumo didinimo prisidės Šiaurės Estijos medicinos centro pakeitimas TERVIKUM centru. Kalbant apie darniojo transporto komponentą, naujomis priemonėmis, kaip antai „Rail Baltic“ viadukų ir daugiafunkcio tarnybinio laivo statyba, bus toliau sprendžiamas perėjimo prie darnesnio transporto pagal žaliąją ramstį ir transporto jungčių gerinimo pagal ketvirtąjį socialinės ir teritorinės sanglaudos ramstį uždavinys, panašiai kaip ir ankstesnėmis priemonėmis, susijusiomis su bendro daugiarūšio transporto terminalo „Rail Baltic“ statyba ir geležinkelio linijos Talinas–Rohukiula atkarpos vakarų kryptimi statyba;
- (22) kalbant apie pirmąjį ramstį, į iš dalies pakeistą Estijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą ir jo skyrių „REPowerEU“ įtraukiama papildomų priemonių ekologiniams uždaviniams spręsti, visų pirma 2 komponento (Įmonių perėjimas prie žaliosios ekonomikos), 4 komponento (Energijos vartojimo efektyvumas), 5 komponento (Darnusis transportas) ir 8 komponento („REPowerEU“ skyriaus) priemonių;

- (23) su žaliaja pertvarka susiję uždaviniai sprendžiami numatant naują 2 komponento 2.8 investiciją, kuria siekiama remti pramonės įmonių perėjimą nuo iškastinio kuro energijos prie alternatyvių išteklių energijos. Reikalavimus atitinkantys alternatyvūs energijos tiekimo ištekliai yra vėjo ir saulės energija, tvarios biodujos, geoterminė energija, elektrifikavimas ir prijungimas prie efektyvių centralizuoto šilumos tiekimo sistemų. Kuro rūšies pakeitimas turės teigiamos įtakos klimato kaitos švelninimui, energetiniam saugumui ir energijos įperkamumui;
- (24) daug pastangų dedama įgyvendinant į 4 komponentą įtrauktą jūros vėjo elektrinių parkų plėtros skatinimo priemonę, padedančią plėtoti atsinaujinančiuosius energijos išteklius ir taip didinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalį Estijos energijos rūšių derinyje. Naujų atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos įrenginių statyba padės pereiti prie neutralaus poveikio klimatui energijos gamybos ir sumažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro;
- (25) į 5 komponentą įtrauktos naujos darniojo transporto priemonės padeda plėtoti ekologiškesnes transporto rūšis ir didinti klimatui palankių transporto rūšių, daugiausia geležinkelių ir jūrų transporto, dalį; penkių „Rail Baltic“ viadukų statyba padės plėtoti naują elektrifikuotų geležinkelių jungtį, o naujas mažataršis daugiafunkcis laivas (neskaitant kitų panaudojimo būdų) prisidės prie biologinės įvairovės apsaugos. Šios investicijos padės Estijai skatinti perėjimą prie klimatui palankesnių transporto rūšių ir siekti ilgalaikio tikslo mažinti išmetamųjų teršalų kiekį transporto sektoriuje;

- (26) skyriuje „REPowerEU“ numatytomis priemonėmis prisidedama prie Sąjungos 2030 m. klimato srities tikslų ir ES 2050 m. poveikio klimatui neutralumo tikslo įgyvendinimo, nes jomis siekiama skatinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos naudojimą. Konkrečiau, Estija ketina imtis į 8 komponentą įtrauktų priemonių, kuriomis bus palengvintas atsinaujinančiųjų išteklių energijos naudojimas ir padidinta atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos įrenginių prieiga prie elektros energijos skirstomojo tinklo ir tvaraus biometano gamyba bei naudojimas. Tikimasi, kad keturios iš penkių naujų iš dalies pakeistame ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatytų priemonių ir visos trys skyriuje „REPowerEU“ numatytos priemonės labai prisidės prie žaliosios pertvarkos, įskaitant biologinę įvairovę, arba padės spręsti su ja susijusius uždavinius;

Visų ar didelės dalies šaliai skirtose rekomendacijose nustatytų uždavinių sprendimas

- (27) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies b punktą ir V priedo 2.2 kriterijų numatoma, kad iš dalies pakeistas ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas ir jo skyrius „REPowerEU“ padės veiksmingai (A reitingas) spręsti visus uždavinius arba didelę dalį uždavinių, nustatytų atitinkamose Estijai skirtose rekomendacijose, įskaitant mokestinius klausimus, arba uždavinius, nustatytus kituose atitinkamuose dokumentuose, kuriuos Komisija oficialiai priėmė per Europos semestrą. Visų pirma iš dalies pakeistame ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane atsižvelgiama į 2022 m. su energetika susijusias šaliai skirtas rekomendacijas;

- (28) iš dalies pakeistą ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą sudaro išsamus viena kitą papildančių reformų ir investicijų rinkinys, kuriuo padedama veiksmingai spręsti visus arba didelę dalį ekonominių ir socialinių uždavinių, per 2022 m. Europos semestrą išdėstytų Estijai skirtose Tarybos rekomendacijose. Visų pirma energetikos srityje Taryba rekomendavo sumažinti bendrą priklausomybę nuo iškastinio kuro ir diversifikuoti iškastinio kuro importą spartinant perėjimą prie atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimo, be kita ko, papildomai supaprastinant leidimų išdavimo procedūras, užtikrinant pakankamus energijos jungčių pajėgumus ir stiprinant nacionalinį elektros tinklą. Naujomis investicijomis ir reformomis siekiama padidinti energetinį saugumą, sudaryti palankesnes sąlygas naudoti jūros vėjo energiją, padidinti elektros energijos skirstomojo tinklo pajėgumą, supaprastinti leidimų išdavimo atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams vykdyti procedūras ir paskatinti tvaraus biometano gamybą bei naudojimą. Todėl, paspartindamos atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimą, šios priemonės turėtų padėti sumažinti bendrą priklausomybę nuo iškastinio kuro, kaip Estijai rekomenduota 2022 m. šaliai skirtose rekomendacijose. Iš dalies pakeistame ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane taip pat numatoma su didesniu užmoju įgyvendinti su investicijomis į mažų gyvenamųjų pastatų renovaciją ir efektyviai išteklius naudojančiųjų žaliųjų technologijų diegimu susijusias siektinas reikšmes, laikantis 2022 m. šaliai skirtos rekomendacijos. Estija taip pat siekia diversifikuoti iškastinio kuro importą ir užtikrinti pakankamus energijos jungčių pajėgumus, nenaudodama išteklių pagal ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą. Kalbant apie iškastinio kuro importo diversifikavimą, įdėtomis pastangomis Estijai pavyko nutraukti rusiškų dujų pirkimą: bendradarbiaudama, pavyzdžiui, su Suomija, ji siekia įrengti plaukiojančiąją saugyklą su išdujinimo įrenginiu.

Kalbant apie jungčių pajėgumus, Estija toliau stengiasi sinchronizuoti savo elektros tinklą su ES elektros tinklu. Transporto sistemos tvarumas bus didinamas investuojant į „Rail Baltic“ viadukus ir daugiafunkčį laivą, laikantis 2022 m. šaliai skirtos rekomendacijos dėl mažataršio transporto. Investicijomis į TERVIKUM (naujo sveikatos priežiūros centro Viljandžio mieste) statybą bus skatinamas integruotas sveikatos priežiūros ir socialinių paslaugų teikimas. Tai padės Estijai įgyvendinti jai skirtas rekomendacijas gerinti integruotą sveikatos priežiūros ir socialinių paslaugų teikimą;

- (29) ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planu padedamas pagrindas socialinės apsaugos ir sveikatos priežiūros sektoriuose imtis papildomų reformų siekiant šalinti sveikatos priežiūros darbuotojų trūkumą, gerinti visų asmenų, turinčių priežiūros poreikių, ilgalaikės priežiūros kokybę ir didinti jų galimybes naudotis tokiomis paslaugomis, plėsti bedarbio pašalpų išmokų sistemos aprėptį ir mažinti vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumą, visų pirma didinant darbo užmokesčio skaidrumą. Į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtrauktos priemonės, kuriomis siekiama mažinti ekonomikos priklausomybę nuo iškastinio kuro, daugiausia yra susijusios su investicijomis. Kalbant apie reformas, konkretūs laipsniško degių skalūnų atsisakymo veiksmai turėtų būti išdėstyti Nacionaliniame energetikos sektoriaus plėtros plane tik 2025 m. pabaigoje;

- (30) rekomendacijos užtikrinti, kad nacionalinėmis lėšomis finansuojamų einamųjų išlaidų augimas atitiktų bendrą neutralios politikos kryptį, atsižvelgiant į tolesnę laikiną ir tikslinę paramą namų ūkiams ir įmonėms, kurie labiausiai pažeidžiami dėl energijos kainų šuolių, ir iš Ukrainos bėgantiems žmonėms, laikytinos nepatenkančiomis į Estijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano taikymo sritį, nepaisant to, kad, kaip prognozuojama, 2023 m. Estija ir toliau naudos pagal ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę gautą negrąžintiną paramą papildomoms investicijoms, kuriomis remiamas atsigavimas, finansuoti;

Reikšmingos žalos nedarymo principas

- (31) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies d punktą ir V priedo 2.4 kriterijų, iš dalies pakeistu ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planu, įskaitant skyrių „REPowerEU“, numatoma užtikrinti, kad jokia šiame ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatyta reformų ir investicinių projektų įgyvendinimo priemonė nebūtų padaryta reikšminga žala aplinkos tikslams (A reitingas), kaip tai suprantama pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2020/852¹ 17 straipsnį (reikšmingos žalos nedarymo principas);

¹ 2020 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/852 dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/2088 (OL L 198, 2020 6 22, p. 13).

- (32) laikantis techninės gairės, pateiktose Komisijos pranešime „Reikšmingos žalos nedarymo principo taikymo pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės reglamentą techninės gairės“¹, nustatytos metodikos, iš dalies pakeistame ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane įvertinama, ar laikomasi reikšmingos žalos nedarymo principo. Laikantis dviejų etapų metodo sistemingai įvertinama kiekviena iš dalies pakeista reforma ir investicija. Vertinime daroma išvada, kad nė viena iš dalies pakeista priemonė nekelia reikšmingos žalos rizikos arba, jei tokią riziką kelia, atlikus išsamesnį vertinimą įrodoma, kad reikšmingos žalos nėra. Estija pateikė išsamaus naujų priemonių, įskaitant nurodytąsias skyriuje „REPowerEU“, vertinimo ataskaitą. Nė vienai iš skyriuje „REPowerEU“ numatytų priemonių įgyvendinti nereikėjo nukrypti nuo reikšmingos žalos nedarymo principo. Prireikus reikšmingos žalos nedarymo principo laikymosi vertinimo reikalavimai įtvirtinami priemonės koncepcijoje ir nurodomi kaip tos priemonės tarpinė arba siektina reikšmė. Remiantis pateikta informacija galima daryti išvadą, kad jokia priemone nedaroma reikšminga žala aplinkosaugos tikslams, kaip tai suprantama pagal Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnį;

Indėlis į „REPowerEU“ tikslus

- (33) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies da punktą ir V priedo 2.12 kriterijų, numatoma, kad skyriumi „REPowerEU“ bus dideliu mastu veiksmingai (A reitingas) prisidedama prie Sąjungos energetinio saugumo, energijos tiekimo diversifikavimo, didesnio atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimo ir didesnio energijos vartojimo efektyvumo, didesnių energijos kaupimo pajėgumų arba būtino priklausomybės nuo iškastinio kuro sumažinimo iki 2030 m.;

¹ OL C 58, 2021 2 18, p. 1.

- (34) tikimasi, kad skyriuje „REPowerEU“ numatytų priemonių įgyvendinimas visų pirma padės siekti Reglamento (ES) 2021/241 21c straipsnio 3 dalies b ir e punktuose nustatytų tikslų. Leidimų išdavimo atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams vykdyti reforma ir tvaraus biometano priemonė padeda siekti to reglamento 21c straipsnio 3 dalies b punkte nustatyto tikslo, t. y. diversifikuoti Sąjungos energijos tiekimą didinant atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalį, spartinant atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimą ir didinant tvaraus biometano gamybą bei naudojimą. Investicijomis į elektros tinklą siekiama to reglamento 21c straipsnio 3 dalies e punkte nustatyto tikslo, t. y. būtino priklausomybės nuo iškastinio kuro sumažinimo iki 2030 m. gerinant vidaus energijos perdavimą, šalinant skirstymo kliūtis ir spartinant atsinaujinančiųjų išteklių energijos integravimą;
- (35) „REPowerEU“ priemonės atitinka Estijos strategiją mažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ir didinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalį. Šiomis priemonėmis taip pat stiprinamos pirminio ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano priemonės, susijusios su energijos kaupimu, elektros tinklo stiprinimu ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos rėmimu pramoninėse vietovėse, nes galiausiai jos lems didesnę atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalį;
- (36) todėl „REPowerEU“ priemonėmis labai daug dėmesio skiriama atsinaujinančiųjų išteklių energijos naudojimui ir jų integravimui į elektros tinklą, nes tai suteiks Estijai galimybę padidinti vidaus energijos išteklių dalį savo energijos rūšių derinyje. Taip bus sumažintas poreikis importuoti kuro išteklius, taigi ir padidintas šalies energetinis saugumas;

Priemonės, turinčios tarpvalstybinį arba daugiašalį pobūdį arba poveikį

- (37) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies db punktą ir V priedo 2.13 kriterijų, skyriuje „REPowerEU“ numatytos priemonės turi didelį (A reitingas) tarpvalstybinį arba daugiašalį pobūdį arba poveikį; kaip apibrėžta iš dalies pakeistame Reglamente (ES) 2021/241, tarpvalstybinį arba daugiašalį pobūdį arba poveikį turi visos trys skyriaus „REPowerEU“ priemonės, taigi ir 100 proc. numatytų jų išlaidų. Skyriaus „REPowerEU“ priemonės tiesiogiai prisidės prie atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos ir integravimo į tinklą. Todėl jos padės mažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro ir energijos paklausą, taigi jos laikytinos turinčiomis teigiamą tarpvalstybinį poveikį, kaip nustatyta Komisijos gairėse „REPowerEU“ kontekste;

Indėlis į žaliąją pertvarką, įskaitant biologinę įvairovę

- (38) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies e punktą ir V priedo 2.5 kriterijų, iš dalies pakeistame ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane, įskaitant skyrių „REPowerEU“, yra priemonių, kuriomis dideliu mastu (A reitingas) prisidedama prie žaliosios pertvarkos, įskaitant biologinę įvairovę, arba dėl jos kylančių uždavinių. Paramos siekiant klimato srities tikslų priemonėms skiriamos lėšos sudaro 59,4 proc. visų ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano asignavimų ir 77,6 proc. visų numatytų skyriaus „REPowerEU“ priemonių išlaidų (apskaičiuota pagal Reglamento (ES) 2021/241 VI priede pateiktą metodiką). Pagal to reglamento 17 straipsnį, iš dalies pakeistas ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas, įskaitant skyrių „REPowerEU“, atitinka 2021–2030 m. nacionaliniame energetikos ir klimato srities veiksmų plane pateiktą informaciją;

- (39) be pirminiame Estijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatytų įmonių perėjimo prie žaliosios ekonomikos, tvariosios energetikos ir energijos vartojimo efektyvumo ir darniojo transporto komponentų priemonių, iš dalies pakeistame ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane plėtojamos energijos vartojimo efektyvumo, energijos kaupimo ir elektros energijos tinklo stiprinimo priemonės. Naujomis priemonėmis Estija akcentuoja vėjo energijos naudojimo kliūčių šalinimą ir skatina įmones naudoti atsinaujinančiuosius energijos išteklius. Be to, įtraukus investicijas į daugiafunkcį taršos kontrolės laivą, pirmenybė teikiama biologinei įvairovei, kuri nebuvo aiškiai įtraukta į pirminį ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą;
- (40) kalbant apie Estijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano skyriuje „REPowerEU“ numatytų priemonių indėlį į 2030 m. klimato srities tikslus ir ES 2050 m. poveikio klimatui neutralumo tikslą, apskritai jomis siekiama paskatinti naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją, o konkrečiai – plėtoti tvarių biodujų ir tvaraus biometano gamybą iš vietos išteklių. Tiksliau, Estija ketina imtis 8 komponento priemonių, kuriomis bus palengvintas atsinaujinančiųjų išteklių energijos naudojimas ir padidinta atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos įrenginių prieiga prie elektros energijos skirstomųjų tinklų ir tvaraus biometano gamyba bei naudojimas pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2018/2001¹;

¹ 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją (nauja redakcija) (OL L 328, 2018 12 21, p. 82).

- (41) šios priemonės turės ilgalaikį poveikį, nes paspartins iškastinio kuro atsisakymą siekiant sukurti patvarią atsinaujinančiosios energijos sistemą Estijoje. Jomis Estijoje bus gerokai sumažintas taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis, susidarančiomis naudojant energiją, intensyvumas ir taip prisidedama prie 2030 m. klimato srities tikslų ir Sąjungos 2050 m. poveikio klimatui neutralumo tikslo įgyvendinimo;
- (42) atsižvelgiant į Estijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planui skirtą didžiausio finansinio įnašo sumažinimą ir naujų žaliosios pertvarkos skatinimo priemonių įtraukimą, klimato srities įnašas padidėjo nuo 41,5 proc. iki 59,4 proc.;

Indėlis į skaitmeninę pertvarką

- (43) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies f punktą ir V priedo 2.6 kriterijų, iš dalies pakeistame ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane yra priemonių, kuriomis dideliu mastu prisidedama prie skaitmeninės pertvarkos arba dėl tos pertvarkos kylančių uždavinių. Paramos siekiant skaitmeninių tikslų priemonėms skiriamos lėšos sudaro 24,1 proc. visų dalies pakeisto ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano asignavimų (apskaičiuota pagal Reglamento (ES) 2021/241 VII priede pateiktą metodiką);
- (44) 2021 m. spalio 29 d. Tarybos įgyvendinimo sprendime pateiktas teigiamas indėlio į skaitmeninę pertvarką įvertinimas lieka galioti. Iš dalies pakeistame ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane šiek tiek pakeičiamos keturios su skaitmenine pertvarka susijusios priemonės, o naujų priemonių, kuriomis būtų prisidedama prie skaitmeninės pertvarkos, neįtraukiama;

- (45) atsižvelgiant į Estijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planui (išskyrus skyrių „REPowerEU“ pagal 21c straipsnio 5 dalį) skirtą didžiausio finansinio įnašo sumažinimą, skaitmeninis ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įnašas padidėjo nuo 21,5 proc. iki 24,1 proc.

Stebėseną ir įgyvendinimą

- (46) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies h punktą ir V priedo 2.8 kriterijų, iš dalies pakeistame ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane, įskaitant skyrių „REPowerEU“, pasiūlyta tvarka yra tinkama (A reitingas), kad būtų užtikrinta veiksminga ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano stebėseną ir įgyvendinimą, įskaitant numatomą tvarkaraštį, tarpines bei siektinas reikšmes ir susijusius rodiklius;
- (47) siūlomų Estijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano pakeitimų pobūdis ir mastas nedaro poveikio ankstesniam ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano veiksmingos stebėsenos ir įgyvendinimo vertinimui. Iš dalies pakeistų priemonių tarpinės ir siektinos reikšmės, įskaitant įtrauktąsias į skyrių „REPowerEU“, yra aiškios ir realistiškos, o siūlomi tų tarpinių ir siektinų reikšmių rodikliai yra aktualūs, priimtini ir patikimi.

Išlaidų įvertinimas

- (48) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies i punktą ir V priedo 2.9 kriterijų, iš dalies pakeistame ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane, įskaitant skyrių „REPowerEU“, pateiktas visų numatytų ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano išlaidų sumos pagrindimas yra iš dalies (B reitingas) pagrįstas, patikimas, atitinka išlaidų veiksmingumo principą ir yra proporcingas tikėtinam nacionaliniam ekonominiam ir socialiniam poveikiui;

- (49) remiantis pateikta informacija, naujų investicijų ir „REPowerEU“ priemonių išlaidų sąmatų vertinimas rodo, kad dauguma išlaidų yra pagrįstos ir tikėtinos, net jei iš duomenų matyti, kad skaičiavimai yra nevienodai išsamūs ir nuodugnūs. Kai kuriais atvejais pateikta mažai informacijos apie išlaidų sąmatoms sudaryti naudotą metodiką ir prielaidas (tai iš dalies lėmė tų priemonių naujumas) arba informacija buvo ne tokia aiški, todėl pagal šį vertinimo kriterijų A reitingo negalima suteikti. Be to, iš dalies pakeistų priemonių išlaidų sąmatų pokyčiai buvo pagrįsti ir proporcingi, todėl šių išlaidų sąmatų pagrįstumas ir patikimumas nepasikeitė, palyginti su pirminiu ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planu. Galiausiai iš dalies pakeisto ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano visos numatytos išlaidos atitinka išlaidų veiksmingumo principą ir yra proporcingos tikėtinam nacionaliniam ekonominiam ir socialiniam poveikiui;

Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano darna

- (50) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies k punktą ir V priedo 2.11 kriterijų, į iš dalies pakeistą ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, įskaitant skyrių „REPowerEU“, vidutiniu mastu (B reitingas) įtrauktos reformų ir viešųjų investicijų projektų įgyvendinimo priemonės laikomos darniais veiksmais;

- (51) ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano pakeitimams būdinga vidinė kiekvieno jo komponento darna ir teminės įvairių komponentų, ypač susijusių su žaliaja pertvarka ir įtrauktu nauju skyriumi „REPowerEU“, tarpusavio sąsajos bei sąveika. Skyriuje „REPowerEU“ numatytais priemonėmis dar labiau padidinama darna, sustiprinant pirminiame ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatytas energijos kaupimo, elektros tinklo stiprinimo ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos rėmimo pramoninėse vietovėse priemonės. Visų pirma „REPowerEU“ priemonės sudaro reforma ir investicijos, kuriomis siekiama didinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybą ir integravimą. Be to, palyginti su pirminiu ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planu, gerokai išplėtotą priemonę, kuria siekiama remti energijos vartojimo privačiuose pastatuose efektyvumui didinti skirtas renovacijas. Naujos investicijos, skirtos jūrų vėjo elektrinių plėtrai skatinti, glaudžiai susijusios su esamomis priemonėmis, kuriomis siekiama didinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalį, ir turėtų lemti vėjo turbinų Rygos įlankoje ir trijose salose aukščio apribojimų pašalinimą, kad Estija galėtų išnaudoti visą jūrų vėjo jėgainių potencialą. Naujomis investicijomis į sveikatos priežiūros infrastruktūrą užtikrinama, kad ir toliau bus suteikiamos geresnės galimybės gauti sveikatos priežiūros paslaugas, kaip numatyta pirminiame ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane. Tačiau kai kurie trūkumai, susiję su pirminio ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano darna, nepašalinti. Apskritai iš dalies pakeistas ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas tebėra stipresnis investicijų, o ne reformų atžvilgiu, taip pat nėra sustiprintas socialinis ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano aspektas. Į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą nėra įtraukti konkretūs veiksmai, kaip palaipsniui atsisakyti degių skalūnų, ir numatoma, kad jie bus nustatyti Nacionaliniame energetikos sektoriaus plėtros plane tik 2025 m. pabaigoje; taip pat nėra įtraukta platesnio masto reformų, pavyzdžiui, susijusių su ekologiniais mokesčiais;

Kiti vertinimo kriterijai

- (52) Komisija mano, kad Estijos pateikti pakeitimai nedaro poveikio 2021 m. spalio 29 d. Tarybos įgyvendinimo sprendime pateiktam teigiamam ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano aktualumo, efektyvumo, veiksmingumo ir darnos įvertinimui pagal 19 straipsnio 3 dalies c, g ir j punktuose nustatytus vertinimo kriterijus;

Konsultavimosi procesas

- (53) rengdama iš dalies pakeistą ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, įskaitant skyrių „REPowerEU“, Estija naudojo paramą pagal 2021 m. vasario 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/240¹ (projekto pavadinimas – „Parama, skirta „REPowerEU“). Į ataskaitos rengimą buvo įtraukti suinteresuotieji subjektai, o į jų pastabas atsižvelgta rengiant „REPowerEU“ priemones;
- (54) įgyvendinant iš dalies pakeistą ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, įskaitant skyrių „REPowerEU“, su suinteresuotaisiais subjektais konsultuojamasi dėl atitinkamų kiekvienos priemonės įgyvendinimo aktų priėmimo ir jie reguliariai per Estijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įgyvendinimo metinį renginį informuojami apie jo įgyvendinimo pažangą. Siekiant užtikrinti, kad atitinkami dalyviai prisiimtų atsakomybę, į iš dalies pakeisto ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano, įskaitant skyrių „REPowerEU“, numatytų investicijų ir reformų įgyvendinimą labai svarbu įtraukti visas vietos valdžios institucijas ir atitinkamus suinteresuotuosius subjektus, įskaitant socialinius partnerius;

¹ 2021 m. vasario 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/240, kuriuo nustatoma techninės paramos priemonė (OL L 57, 2021 2 18, p. 1).

Teigiamas įvertinimas

- (55) Komisijai teigiamai įvertinus iš dalies pakeistą ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, įskaitant skyrių „REPowerEU“, ir padarius išvadą, kad ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas pakankamai atitinka Reglamente (ES) 2021/241 nustatytus vertinimo kriterijus, pagal to reglamento 20 straipsnio 2 dalį ir V priedą šiuo sprendimu turėtų būti išdėstytos iš dalies pakeistam ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planui, įskaitant skyrių „REPowerEU“, įgyvendinti būtinos reformos ir investiciniai projektai, atitinkamos tarpinės bei siektinos reikšmės ir rodikliai, taip pat iš dalies pakeistam ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planui, įskaitant skyrių „REPowerEU“, įgyvendinti kaip negražintina finansinė parama Sąjungos teikiama suma;

Finansinis įnašas

- (56) Estijos iš dalies pakeisto ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano, įskaitant skyrių „REPowerEU“, visos numatytos išlaidos yra 953 330 000 EUR. Kadangi iš dalies pakeisto ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano, įskaitant skyrių „REPowerEU“, visos numatytos išlaidos yra didesnės už atnaujintą Estijai teikiamą didžiausią finansinį įnašą, Estijos iš dalies pakeistam ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planui, įskaitant skyrių „REPowerEU“, pagal 11 straipsnį apskaičiuotas skiriamas finansinis įnašas turėtų būti lygus Estijos iš dalies pakeistam ekonomikos gaivinimo ir atsparumo planui, įskaitant skyrių „REPowerEU“, teikiamo finansinio įnašo visai sumai. Ši suma lygi 953 184 800 EUR;

- (57) vadovaudamasi Reglamento (ES) 2021/241 21a straipsnio 5 dalimi, 2023 m. vasario 28 d. Estija pateikė prašymą skirti to reglamento 21a straipsnio 1 dalyje nurodytas pajamas, kurias valstybės narės dalijasi pagal Reglamento (ES) 2021/241 IVa priedo metodikoje nustatytus rodiklius. Visos numatytos Reglamento (ES) 2021/241 21c straipsnio 3 dalies b–f punktuose nurodytų priemonių, įtrauktų į skyrių „REPowerEU“, išlaidos sudaro 90 040 000 EUR. Kadangi ši suma yra didesnė už Estijai skirtą asignavimų dalį, Estijai skirta papildoma negrąžintina finansinė parama turėtų būti lygi asignavimų daliai. Ši suma lygi 83 297 553 EUR;
- (58) be to, vadovaudamasi Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/1755¹ 4a straipsniu, 2023 m. vasario 28 d. Estija pateikė pagrįstą prašymą perkelti į Priemonę visą savo preliminarų asignavimo sumą iš prisitaikymo prie „Brexit’o“ rezervo, kuri yra lygi 6 615 616 EUR. Ta suma turėtų būti skirta skyriuje „REPowerEU“ numatytoms reformoms ir investicijoms remti kaip papildoma negrąžintina finansinė parama;
- (59) bendras Estijai skiriamas finansinis įnašas turėtų būti 953 184 800 EUR;

¹ 2021 m. spalio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1755, kuriuo sukuriamas prisitaikymo prie „Brexit’o“ rezervas (OL L 357, 2021 10 8, p. 1).

„REPowerEU“ išankstinis finansavimas

- (60) Estija paprašė skirti toliau nurodytą finansavimą jos skyriui „REPowerEU“ įgyvendinti: perkelti 6 615 616 EUR iš preliminaraus asignavimo iš prisitaikymo prie „Brexit’o“ rezervo išteklių ir 83 297 553 EUR iš pajamų iš apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB¹;
- (61) pagal Reglamento (ES) 2021/241 21d straipsnį 2023 m. kovo 9 d. Estija paprašė skirti 20 proc. prašomų lėšų išankstinį finansavimą. Atsižvelgiant į turimus išteklius, tas išankstinis finansavimas Estijai turėtų būti skiriamas vadovaujantis įsigaliojusiu susitarimu, kurį Komisija ir Estija turi sudaryti pagal Reglamento (ES) 2021/241 23 straipsnio 1 dalį;
- (62) todėl 2021 m. spalio 29 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas. Siekiant aiškumo, to įgyvendinimo sprendimo priedas turėtų būti pakeistas nauju,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

¹ 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB, nustatanti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Sąjungoje ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 96/61/EB (OL L 275, 2003 10 25, p. 32).

1 straipsnis

2021 m. spalio 29 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas dėl Estijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo iš dalies keičiamas taip:

- 1) 1 straipsnis pakeičiamas taip:

„1 straipsnis

Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimas

Estijos iš dalies pakeisto ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimas remiantis Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalyje numatytais kriterijais patvirtinamas. Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatytos reformos ir investiciniai projektai, jo stebėsenos ir įgyvendinimo tvarka ir tvarkaraštis, įskaitant atitinkamas tarpines ir siektinas reikšmes, atitinkami rodikliai, susiję su numatytų tarpinių ir siektinų reikšmių pasiekimu, ir Komisijai užtikrinamos visapusiškos prieigos prie pagrindinių susijusių duomenų tvarka yra išdėstyti šio sprendimo priede.“;

2) 2 straipsnio 1 ir 2 dalys pakeičiamos taip:

„1. Sąjunga Estijai kaip negrąžintiną paramą pateikia 953 184 800 EUR* finansinį įnašą. Jis apima:

1. pateikiamą 759 545 893 EUR sumą, dėl kurios turi būti teisiškai įsipareigota ne vėliau kaip 2022 m. gruodžio 31 d.;
 2. pateikiamą 103 725 738 EUR sumą, dėl kurios turi būti teisiškai įsipareigota nuo 2023 m. sausio 1 d. iki 2023 m. gruodžio 31 d.;
 3. 83 297 553** EUR sumą pagal Reglamento (ES) 2021/241 21a straipsnio 6 dalį, išskirtinai skirtą to reglamento 21c straipsnyje nurodytoms priemonėms, išskyrus 21c straipsnio 3 dalies a punkte nurodytas priemones, finansuoti;
 4. 6 615 616 EUR sumą, perkeltą į Priemonę iš pritaikymo prie „Brexit’o“ rezervo.
2. Sąjungos finansinį įnašą Komisija Estijai pateikia dalimis pagal šio sprendimo priedą. 126 008 898 EUR suma pateikiama kaip išankstinis finansavimas pagal Reglamento (ES) 2021/241 13 straipsnį.

17 982 634 EUR suma pateikiama kaip išankstinis finansavimas pagal Reglamento (ES) 2021/241 21d straipsnį. Tą išankstinį finansavimą Komisija gali išmokėti dviem išmokomis.

Išankstinį finansavimą ir paramos dalis Komisija gali išmokėti viena ar keliomis dalinėmis išmokomis. Dalinių išmokų dydis priklauso nuo turimo finansavimo.

-
- * Ši suma atitinka pagal Reglamento (ES) 2021/241 11 straipsnyje nustatytą metodiką apskaičiuotą finansinį asignavimą, iš kurio išskaičiuota proporcinga Estijos išlaidų, nurodytų to reglamento 6 straipsnio 2 dalyje, dalis;
- ** Ši suma atitinka finansinį asignavimą, iš kurio išskaičiuota proporcinga Estijos išlaidų, nurodytų Reglamento (ES) 2021/241 6 straipsnio 2 dalyje, dalis.“;

- 3) priedas pakeičiamas šio sprendimo priedo tekstu.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Estijos Respublikai.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu

Pirmininkas / Pirmininkė